

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име Милена (Милован) Станковић
Датум и место рођења 17. 05. 1988. Сурдулица

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Србистика
Звање Дипломирани филолог за српски језик и књижевност
Година уписа 2008/9.
Година завршетка 2013.
Просечна оцена 9.77

Магистер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Магистер академске студије филологије, модул Српска и компаративна књижевност
Звање Магистер филолог
Година уписа 2013/14.
Година завршетка 2014.
Просечна оцена 10.00
Научна област Српска књижевност 19. Века
Наслов завршног рада Проблем интертекстуалности у приповеткама Илије И. Вукићевића са елементима фантастике

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Докторске академске студије филологије, наука о књижевности
Година уписа 2014/2105.
Остварен број ЕСПБ бодова 180
Просечна оцена 9.93

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације Охрид у српској и македонској књижевности (1814–1914)
Име и презиме ментора, звање Данијела Костадиновић, ванредни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације 8/18-01-008/21-027
09. 03. 2022.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 269 стр.
Број поглавља 8
Број слика (шема, графикона) /
Број табела /

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категориј а
	Станковић, Милена, „Lihnidos или град који светли на гори“, у: <i>Philologia Mediana</i> , Година XIII, број 13, Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2021, 405-420. <i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i>	
1	У раду се дефинише поетичка слика града Охрида у македонској поезији 20. века. Неке од најзначајнијих одлика књижевног топоса Охрида у македонској поезији прошлога века (Св. М51 <i>Наум</i> Михаила Ренцова, <i>Охрид</i> Христа Поп-Симова, <i>Охридска куќа</i> Љиљане Чаловске, <i>Самуилова тердина</i> Срба Ивановског, <i>Во црквата Свети Климент</i> Љупчета Стојменског и <i>Наши фрески</i> Милована Стефановског), ауторка посматра у контексту библијске симболике и Јунгове теорије архетипова и колективно несвесног, уз позивање и на теоретске поставке о хијерофанији Мирче Елијадеа.	
2	<i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i>	
3	<i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i>	

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Образложење

Потврђујемо да кандидаткиња Милена Станковић испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације *(до 500 речи)*

У уводном делу рада представљен је методолошки концепт израде докторске дисертације и понуђена је класификација истраживачке грађе. У следећем поглављу под насловом „Културноисторијски профил града Охрида“ приказан је историјски развој културног, књижевног, историјског, друштвено-политичког и религијског идентитета града Охрида од неолита до савременог доба. У представљању културне прошлости града, посебна пажња посвећена је Охридској архиепископији, као и сакралној градитељској и архитектонској уметности. Тежиште докторске дисертације постављено је на компаративном приступу српско-охридских књижевних и културних веза. У поглављима под насловом „Македонска Преродба“, „Друга Преродба“ и „Топос Охрида кроз српско-македонске књижевне везе на превоју векова“ изложен је књижевноисторијски приказ топоса Охрида и Охридског језера у српској и македонској књижевности од 1814. до 1914. године. На примеру најзначајнијих писаца македонског национално-културног препорода, Јордана Хаџи Константинова Цинота, Партенија Зографског, Константина Миладинова, Рајка Жинзифова, Ђорђа Динке и Григора Прличева, успостављен је поетички лик града Охрида и Охридског језера у македонској романтичарској литератури. Топос Охрида и Охридског језера испитиван је и током тзв. другог Препорода, односно у време националноослободилачких програма и устанака (1875–1903). Други Препород обележен је, пре свега, радом књижевно-политичких асоцијација. У том контексту, посебна пажња посвећена је испитивању приповедачког дискурса Лозара, револуционарно-родољубивој поезији македонских песника који су стварали непосредно пре и након Илинденског устанка, као и књижевној слици топоса Охрида и Охридског језера у делима Бранислава Нушића, Анђелка Крстића и Косте Абрашевића. Подељена у двадесет четири потпоглавља, докторска дисертација на систематичан начин доказује да је топос града Охрида и Охридског језера у књижевности насталој средином 19. века, „идеолошки у потпуности уроњен у шири културно-политички програм македонске „Преродбе“, док је на размеђи векова, у делима Бранислава Нушића, Косте Абрашевића и Анђелка Крстића, утемељен у алегоријско-симболичким сликама са изразитим архетипским обележјима „дрвног града и језерске колевке, који означавају прапочетак, пренатално порекло, духовно и телесно извориште“.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације *(до 200 речи)*

Постављени циљеви из пријаве докторске дисертације остварени су на успешан начин. Главни постављени циљ: компаративно сагледавање топоса града Охрида у српској и македонској књижевности и културној прошлости заснован је на успостављању књижевноисторијског прегледа најважнијих аутора и текстова српске и македонске литературе 19. и првих деценија 20. века, тумачењу и вредновању књижевног портрета града Охрида у српској и македонској књижевности у раздобљу од 1814. до 1914. године, расветљавању културне и књижевне историје српског и македонског народа с краја 19. и почетка 20. века и на истраживању књижевноисторијске поетике дела тематско-мотивски повезаних са топосом града Охрида и Охридског језера. Захваљујући свему наведеном, успешно је проучена једна важна, а до сада недовољно истражена књижевноисторијска тема.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Значај и допринос резултата докторске дисертације произлази из чињенице да ни у српској, ни у македонској књижевној науци топос града Охрида у књижевним делима српских, односно македонских писаца до сада није детаљно и свеобухватно изучаван.

Истраживање је предочило нове информације о топосу града Охрида у оквиру компаративног изучавања јужнословенских књижевности. Анализом књижевног простора овога града у делима српских и македонских писаца 19. и првих деценија 20. века, Јордана Хаџи Константинова – Џинота, Партенија Зографског, Димитрија Миладинова, Ђорђа Динке, Григора Прличева, Анђелка Крстића, Бранислава Нушића, успостављене су релације између српске и македонске књижевности од 1914. до 1918. године, са посебним освртом на етнографску, етнолошку, антропогеографску, историографску, социолошку, религијску и митолошку компоненту текстова узетих за предмет проучавања.

Посебан допринос овога рада представља систематизација истраживачке грађе у широко постављеном временском оквиру, дефинисање круцијалних поетичких одлика књижевне слике Охрида и Охридског језера у српском и македонском књижевном стваралаштву насталом током 19. и почетком 20. века, што је водило ка добрим и прецизно оствареним резултатима истраживања који чине солидну основу за будуће научне прилазе овој теми.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Спроведено истраживање реализовано је самостално, добрим методолошким, теоријским, књижевноисторијским, компаративним, интертекстуалним и аналитичко-синтетичким приступом; обухвата научну област недовољно проучену у српској и македонској књижевности, те као такво представља значајан допринос читању текстова у компаративном кључу.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу укупне позитивне оцене текста докторске дисертације *Охрид у српској и македонској књижевности (1814–1914)*, именована комисија предлаже ННВ Филозофског факултета Универзитета у Нишу, као и Научно-стручном већу за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, да извештај о оцени урађене докторске дисертације прихвати а кандидаткињи Милени Станковић одобри јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању
Комисије

8/18-01-003/23-016

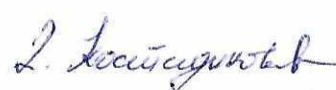

Датум именовања Комисије

5. јул 2023. године

Р.
бр.

Име и презиме, звање

Потпис

1.	Др Горан Максимовић, редовни професор Српска и компаративна књижевност (Научна област)	Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	председник
2.	Др Данијела Костадиновић, ванредни професор Српска и компаративна књижевност (Научна област)	Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)	ментор
3.	Др Александар Пејчић, виши научни сарадник Српска књижевност 18. и 19. века (Научна област)	Институт за књижевност и уметност у Београду (Установа у којој је запослен)	члан

Датум и место:
Ниш, 14. 7. 2023.

.....